

Karmenu Vassallo u l-Hajja Reliġjuża

Hugh A. Mallia, O.Carm.

KARMENU VASSALLO ma kienx bniedem bhall-oħrajn u dan jixhduh mhux biss il-kotba li halla warajh, iżda wkoll it-tifkiriet li ghandhom u jgħożžu l-hbieb tiegħu li ma kenux wiehed u tnejn u lanqas ma tghodhom fuq subgħajk!

Lis-Sur Vassallo sirt nafu meta kont ghadni żgħir hafna għaliex missieri kien habib tiegħu u sa minn dejjem niftakar il-kotba ta' Vassallo fil-biblijoteka ta' missieri. Aktar 'il quddiem sar surmast tiegħi fil-Liċeo u r-rispett tiegħi lejn dan il-bniedem kiber fuq li kiber għaliex kont fhimt, flimkien ma' shabi Ġużi Abela u Manwel Cassar (illum it-tnejn fl-Awstralja), kemm kien raġel ta' qalb kbira u bniedem li għall-ideal tiegħu kien lest li jagħmel u jbati minn kollox.

Iż-żmien li fih kont nistudja għal patri kien żmien iehor . . . żmien meta kienu jaqtgħuna u jzommuna 'l bogħod minn kulhadd u għalhekk għal xi żmien ftit kelli kuntatti miegħu, imma f'dak iż-żmien jien bdejt inharbex xi poeżija u meta kelli l-ewwel ċans bdejt nerga' mmur għandu u nurih xi nkun ktibt: hu, bil-paċenzja kollha, kien joqgħod jurini fejn kelli nibdel u kif kelli nagħmel. Minn kliemu kont inhoss li kellu rispett kbir lejja għaliex kont saċerdot u reliġjuż Karmelitan, ta' l-istess Ordni tal-Prof. A. Cuschieri li mhux biss kien jammira imma kien iqis bħala s-surmast ta' kif wiehed għandu jhaddem bil-hlewwa l-kelma Maltija.

Hawn nixtieq nuri naħa mill-karattru sod tas-Sur Vassallo li ftit jafu bih. Għal xi żmien, kif jaf kulhadd, kien haas il-vokazzjoni biex isir saċerdot u reliġjuż u halla meta fehem li dik ma kenitx it-triq ta' hajtu, imma f'qalbu baqa' dejjem rispett kbir lejn din is-sejha u kien jiddispjaċih hafna meta xi wiehed li hu kien ihobb kien jogħtor u ma jissoktax fit-triq li jkun qabad. Kien jagħmel minn kollox, għalkemm ma kienx bniedem li ser jindaħal fil-kuxjenza ta' haddiehor, biex ighin lil min kien ikun qed jerga' jaħsibha.

Għandi l-ittri li kien jiktibli meta kont sifirt Londra biex nistudja. Hu qatt ma siefer, sa fejn naf jien, u għalhekk id-dinja ta' barra minn Malta kienet dinja tal-biża', ambjent ma tantx hu tajjeb għal min għandu vokazzjoni saċerdotali. Għalih din kienet dinja fejn wiehed irid jimxi b'għajnejh miftuħa l-hin kollu għaliex it-triqat tagħha kienu mimlijin hofor jistennew li jwaqqgħu lil min ighaddi minnhom.

F'wahda mill-ittri tiegħu kitibli hekk: "Ibza' hafna wkoll (agħdirni u aħfirli talli qed nazzarda) għall-virtù tas-safa li hi l-qofol tal-virtujiet kollha. . . Biex Alla jgħinek u jibqa' jieqaf miegħek, aghmel kollox f'għiehu u f'Ismu. Żomm dejjem f'rasek li fuq kollox u qabel kollox int *saċerdot ta' Kristu.*" (L-enfasi fuq l-aħhar tliet kelmiet huwa tiegħu.)

Sa l-aħhar darba li kellimtu, li kien xi sena ilu, is-Sur Vassallo kellimni b'dak

ir-rispett kbir li kellu lejn is-saċerdot li kien jersaq lejh u jiena elf darba kont għedtlu: "Sur Karm, jiena Arthur jisimni u mhux Patri Ugo!" Imma dejjem kien jibqa' jinsisti b'dak il-mod tiegħu u jgħidlek: "Le, le Patri Ugo, ir-rispett hu rispett!"

B'dan ma rrid lil hadd li jahseb li jiena qed ngħid li s-Sur Vassallo kien xi qaddis minn dawk li npoġġu fuq l-artali. Li kieku kont qiegħed ngħid dan, l-ewwel wiehed li kien jiddiehak bija kien ikun huwa nnifsu. Imma ridt li nuri din in-naħa tal-karattru tiegħu għaliex nahseb li ftit jafu biha.

Jiena niżzi hajr 'l Alla li laqqagħni ma' raġel kbir u għani f'ruhu u li naf hafna lilu minn dan il-ftit li rnexxieli nagħmel f'hajti. Grazzi Sur Karm.

Karmenu Vassallo (fuq il-lemin) bħala Membru tal-Kunsill tal-Gvern fl-1945 flimkien mat-tmien Kunsillieri l-oħra Laburisti. Mix-xellug (quddiem) it-tabib A. Schembri Adami, il-perit Dom Mintoff, it-tabib Pawlu Boffa, il-Ministru Ingliza ta' l-Edukazzjoni, ta' dak iż-żmien, Dr. A. F. Colombo, u l-avukat J. Cassar. Fuq wara s-Sur Robbie Bencini, l-avukat G. G. Ganado u l-ispiżjar J. J. Raimondo.

